

Udział społeczeństwa obywatelskiego w rzetelnym procesie przygotowania strategii energetyczno-klimatycznej dla Polski nie może sprowadzić się do wypełnienia formularza: apel do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o stworzenie pola dla konstruktywnego dialogu wokół aktualizacji KPEiK

W obliczu przyspieszającej dekarbonizacji gospodarki oraz konieczności dostosowania Polski do wyzwań kolejnych dekad, aktualizacja Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu (KPEiK) jest kluczowym procesem nie tylko kształtującym politykę klimatyczną Polski, lecz także oddziałującym na rozwój wszystkich sektorów gospodarki.

Zaktualizowany KPEiK powinien być spójny z najbardziej aktualnymi rozstrzygnięciami w zakresie ogólnounijnych celów klimatyczno-energetycznych (w tym przyjętymi aktami prawnymi w zakresie redukcji emisji oraz wynegocjowanymi nowymi zapisami dyrektyw dot. OZE oraz efektywności energetycznej). Pozwoli to na wypracowanie rozwiązań, które będą adekwatne co do zakresu, skali oraz tempa zmian niezbędnych, by wdrożyć transformację polskiej energetyki i gospodarki na czas.

W tym kontekście, szereg organizacji pozarządowych zabrało głos w dyskusji nad procesem aktualizacji KPEiK, przygotowując uwagi dotyczące transformacji zarówno na poziomie poszczególnych sektorów, jak i wyzwań przekrojowych, wraz ze wskazaniem potencjalnych rozwiązań. Uwagi zgłaszane przez społeczeństwo obywatelskie wykraczały poza zakres tematyczny określony wprost w formularzu, obejmując takie obszary jak harmonogram wyjścia z węgla w energetyce, wycofywanie subsydiów dla paliw kopalnych, rola samorządów w gospodarce neutralnej klimatycznie czy potrzebę synergii polityki klimatyczno-energetycznej z polityką społeczną i mieszkaniową.

Zróżnicowanie i wielowymiarowość perspektyw przedstawianych przez organizacje pozarządowe odpowiada kompleksowemu charakterowi transformacji, która wymaga uwzględnienia zarówno specyfiki poszczególnych sektorów, jak i szerszych procesów społeczno-gospodarczych.

Prekonsultacje są krokiem w dobrą stronę względem dotychczasowego trybu prac nad dokumentami strategicznymi w obszarze energii i klimatu. Jednocześnie jednak formuła ich przeprowadzenia nie wykorzystuje pełnego potencjału dialogu ze społeczeństwem obywatelskim. Formularz online nie zawiera ani jasno zdefiniowanych dylematów strategicznych, do których można się odnieść, ani też nie zapewnia odpowiedniego miejsca do zgłoszenia uwag wykraczających poza zdefiniowany katalog haseł. Dodatkowym utrudnieniem jest bardzo krótki okres zbierania uwag (niecałe 3 tygodnie).

W obecnej formule prekonsultacje nie tworzą solidnego fundamentu dla dalszych prac nad aktualizacją KPEiK, mogą jednak być pierwszym krokiem w procesie szerszego, konstruktywnego dialogu wokół jej kształtu ze zróżnicowanymi grupami interesariuszy, ekspertów oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. Istnieje szeroki zestaw metod pozwalających na prowadzenie takiego dialogu na wszystkich etapach prac, np. spotkania konsultacyjne, grupy robocze czy panel obywatelski¹.

¹ Przykładowe zestawienie kilkunastu metod i technik pogłębionych konsultacji publicznych można znaleźć [tutaj](#).

Wobec tego apelujemy do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o uruchomienie transparentnego, otwartego i ustrukturyzowanego dialogu wokół dalszych prac nad Planem, w tym dotyczących krajowych celów energetyczno-klimatycznych, założeń prognostycznych, a także określenia priorytetowych obszarów dla reform oraz inwestycji w ramach Planu.

Pozostajemy gotowi do zaangażowania w proces tworzenia nowej strategii na miarę wyzwań klimatyczno-energetycznych stojących przed Polską.

Sygnatariusze:

1. Fundacja Instrat
2. Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju
3. Fundacja Instytut Reform
4. Fundacja Instytut Zielonej Gospodarki
5. Grupa robocza na rzecz społecznie sprawiedliwej polityki klimatyczno-energetycznej przy Wspólnocie Roboczej Związków Organizacji Socjalnych, koordynowana przez Habitat for Humanity Poland
6. Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć

